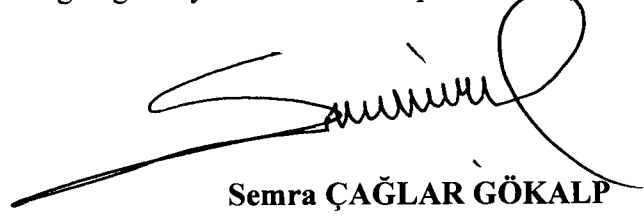

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

Patnos L Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumu'nda milletvekillerimiz ve avukatların yaptığı ziyaretler ve aileler ile yaptığımız görüşmeler neticesinde cezaevi idaresi ve çalışanları tarafından mahkûmlara işkence ve kötü muamele yapıldığı anlaşılmıştır. Bize ulaşan bilgilere göre 31.08.2023 tarihinde Patnos L tipi Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan Mizgin Kayıtbey, Lale Kabişen ve Nazlıcan Barışer isimli kadın tutsaklar günlük sayıma erkek infaz koruma memurlarının katılmasına tepki göstermiş, bunun üzerine bir tartışma yaşanmıştır. Yaşanan tartışmaya ilişkin tutanak imzalatılmak istenmesi üzerine kadın tutsaklar bu konuyla alakalı cezaevi savcısı ile görüşmek istediklerini dile getirmesine rağmen bu talepleri reddedilince kapıya vurmak suretiyle protesto etmişlerdir. Bu protesto neticesinde yaklaşık 40 kişilik infaz koruma memuru ve jandarma, kadın koğuşuna girip ismi geçen kadın tutsakları darp etmeye başlamış, yaklaşık 40 dakika boyunca darp edilen kadın tutsaklar sonrasında "domuz bağı" diye anılan yöntemle bağlanıp mahkûm bekletme odasına götürülmüş ve 4 saat boyunca burada bekletilmişlerdir. Bekleme sırasında kurumun birinci müdürü kadın tutsaklara "siz misiniz buradaki sorunları dışarıya aktaran, sorunları dışarıya aktarırsanız durumunuz böyle olur" diyerek işkence ve kötü muamele tehdidinde bulunmuştur. Ayrıca tutsaklar hastaneye götürülürken cezaevi ring aracına kadar saçlarından tutulup sürüklenmiş ve ters kelepçeyle hastaneye götürülmüşlerdir. Hastanede üstün körü bir muayene sonucu cezaevine geri götürülmüş ve susmaları, herhangi bir eylem yapmamaları tehdidinde bulunulmuştur. Kadın tutsaklara yapılan bu saldırıya karşı erkek tutsakların kapıya vurma şeklinde bir eylemi gerçekleşmiş ve bu protesto neticesinde tüm erkek tutsaklara da 4 ayrı disiplin soruşturması başlatılmıştır. Kadın tutsakların vücutlarının birçok yerinde darp ve şiddetin gözle görülecek boyutta olduğu görüşmeler esnasında tespit edilmiştir. Ayrıca işkenceye maruz bırakıldığı ifade

edilenlerin aileleri, görüş gününde ve zamanında gitmelerine rağmen geç kaldıkları gerekçesi ile yakınlarını ziyaret etmelerinin engellendiğini tarafımıza aktarmışlardır.

Bu bağlamda;

1. Son yıllarda cezaevlerinde işkence, kötü muamele, tehdit ve diğer birçok hak ihlalinin artarak devam etmesi ile ilgili Bakanlığınızın inceleme yapma, soruşturma başlatma ve sonrasında önleyici tedbirler alma gibi planlamaları var mıdır? Böyle bir planlama yoksa meydana gelen olaylar bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir? Cezai işlem ve önlem alınması gereken hak ihlalleri olarak mı rutin uygulamalar olarak mı değerlendirilmektedir? Cezaevleri gibi insan hakları konusunda hassas ve riskli alanlarda önlem alınmadığı takdirde işkence ve kötü muamelelerin sistematik hale geldiği/geleceği bakanlığınızca değerlendirilmekte midir?
2. Patnos L Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumu'nda yaşanan ciddi işkence ve hak ihlalleri hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır veya başlatılacak mıdır?
3. Kadın tutsakların cezaevi idaresi, infaz koruma memurları ve jandarma personeli tarafından maruz kaldığı işkence, kötü muamele ve tehditlere ilişkin olarak disiplin cezaları ve yasal işlemler başlatmayı düşünüyor musunuz? Tutsakların can güvenliği ve haklarının korunması bağlamında olaya karışan görevlilerin yaratacağı riskleri gözeterek önleyici tedbirler almayı düşünüyor musunuz?
4. Olay sırasında kadın tutsakların mahkûm bekletme odasına götürülürken "domuz bağı" adı verilen işkence yöntemi ile bağlanmasına ilişkin olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?
5. Patnos L Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumu'nun birinci müdürü tarafından yapılan işkence ve kötü muamele tehdidi hakkında ne gibi önlemler alınmıştır? İlgili idareciyi soruşturmanın selameti açısından görevden uzaklaştırmayı değerlendirecek misiniz?
6. Olay sırasında erkek tutsakların yaptığı protesto eylemine neden olan şartlar göz önünde bulundurulmadan sonrasında başlatılan disiplin soruşturmaları hakkında bir inceleme yapmayı düşünüyor musunuz?
7. Kadın tutsakların vücutlarında gözle görülen darp ve şiddet izleri için ne tür sağlık incelemeleri yapılmıştır ve bu incelemelerin sonuçları nedir?
8. Olaylarla ilgili güvenlik kameraları veya diğer kayıt cihazları varsa, bu kayıtlar incelenmiş midir ve incelenmişse sonuçları nelerdir?
9. İşkenceye maruz bırakıldıklarını ifade eden 3 kadın tutsağın, yakınları ile görüştürülmemesinin hukuki bir gerekçesi var mıdır? Cezaevi idaresi tarafından ailelerin yakınları ile görüşmesi keyfi bir şekilde mi engellenmiştir? Bu konuda bir soruşturma başlatılacak mıdır?

10. Patnos L Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumu idaresi ve çalışanları tarafından işlenen bu tür ihlallerin önlenmesi ve tekrarlanmasının engellenmesi için ne gibi önleyici tedbirler alınacaktır?
11. Benzer olayların önlenmesi ve insan haklarının korunması amacıyla bakanlık ve ceza infaz kurumları nezdinde muhatabı olan idareci ve personellerin insan hakları konusunda eğitilmesi, tespit edilen işkence suçlarına karşı caydırıcı cezalar verilmesi gibi önlemler düşünülmekte midir?